

Sygn. akt V ACa 1175/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Roman Dzięczek

Sędziowie: SA Katarzyna Polańska-Farion

SO del. Katarzyna Jakubowska-Pogorzelska (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Dorota Jędrak

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą
w (...) spółki akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko Szpitalowi (...) Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódek i pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 20 września 2016 r., sygn. akt IV C 162/16

**I. odrzuca apelację (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą w W.;**

II. oddala obie pozostałe apelacje;

III. znosi wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.

Katarzyna Jakubowska-Pogorzelska Roman Dzięczek Katarzyna Polańska-Farion

Sygn. akt V ACa 1175/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 grudnia 2015 r. spółki (...) Sp. z o.o. w W. oraz (...) S.A. we W. wniosły o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym obowiązkowi zapłaty przez pozwanego Szpital (...) w W. solidarnie na rzecz powodów kwoty 206 666,14 zł wraz z ustawowymi odsetkami, w sposób w pozwie wskazany, oraz o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości prawem przepisanej oraz kwotę 34 zł, tytułem uiszczonych opłat od pełnomocnictwa.

W dniu 29 grudnia 2015 r. referendarz wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany Szpital (...) w W. wniósł sprzeciw, domagając się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz o odstąpienie od obciążania pozwanego ewentualnymi kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego, na zasadzie art. 102 k.p.c.

Wyrokiem z dnia 20 września 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w punkcie pierwszym zasądził od Szpitala (...)-Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w W. na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 206.666,14 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie: od kwoty 6000,02 zł od dnia 31 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 4889,29 zł od dnia 02 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3600,00 zł od dnia 01 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 18000,05 zł od dnia 18 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3628,80 zł od dnia 17 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 13245,12 zł od dnia 10 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 7219,24 zł od dnia 08-lutego 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3600,03 zł od dnia 04 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 12856,34 zł od dnia 01 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 13461,14 zł od dnia 01 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 7843,20 zł od dnia 07 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3600,00 zł od dnia 07 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3367,70 zł od dnia 03 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 12458,88 zł od dnia 16 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3870,72 zł od dnia 21 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 12009,61 zł od dnia 21 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 4800,00 zł od dnia 22 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3600,03 zł od dnia 23 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 7814,44 zł od dnia 25 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 4507,22 zł od dnia 01 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 7819,22 zł od dnia 06 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 10886,40 zł od dnia 08 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 9326,37 zł od dnia 19 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 17721,55 zł od dnia 21 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 2419,20 zł od dnia 22 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 7214,37 zł od dnia 28 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 907,20 zł od dnia 27 maja 2015 r. do dnia zapłaty; w punkcie drugim oddalił powództwo w stosunku do (...) S.A. z siedzibą we W.; w punkcie trzecim zasądził od Szpitala (...) -Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w W. na rzecz (...) spółki z o.o. w W. kwotę 17.568 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 34 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz w punkcie czwartym zasądził od (...) S.A. we W. na rzecz Szpitala (...) -Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w W. kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 lutego 2014 r. spółki (...) Sp. z o.o. w W. oraz (...) S.A. we W. zawarły umowę konsorcjum, na mocy której ustaliły zasady współpracy, w związku z ogłoszeniem przez Szpital (...) w W. postępowania przetargowego na zakup i dostawę produktów leczniczych. W § 2 i 3 umowy Liderowi konsorcjum tj. (...) Sp. z o.o. udzielono pełnomocnictwa m.in. do reprezentowania Spółek we wszystkich sprawach dotyczących postępowania przetargowego i podpisania dokumentów. Z kolei w § 4 Lider konsorcjum zobowiązał się do należytego wykonania umowy, na wypadek wygrania przetargu, zaś Uczestnik konsorcjum tj. (...) S.A. do prowadzenia monitoringu zadłużenia Szpitala oraz ewentualnej windykacji należności. Umowy ze Szpitalem konsorcjum powodowych Spółek zawarło w dniach: 17 lutego 2014 r., 04 kwietnia 2014 r. i 27 kwietnia 2015 r. W § 1 umów strony ustaliły przedmiot, w § 2 jego wartość brutto, w § 4 okres obowiązywania kontraktu (12 miesięcy), zaś w § 5 termin realizacji płatności (60 dni od wykonania dostawy oraz złożenia faktury). (...) Sp. z o.o. dostarczyła pozwanemu produkty lecznicze, co potwierdzają wystawione Szpitalowi faktury VAT, niemniej nie wszystkie zostały przez pozwanego zapłacone. Ponieważ Szpital (...) w W. pozostawał w zwłoce z zapłatą 61 faktur VAT za okres 30 stycznia 2015 – 01 sierpnia 2015 r., w dniu 30 października 2015 r. (...) Sp. z o.o. skierowała do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 416.010,73 zł w nieprzekraczalnym terminie do dnia 02 listopada 2015 r. Ponieważ pozwany ostatecznie nie uiszczył należności z 27 faktur, powodowe Spółki wystąpiły do tut. Sądu z pozwem o zapłatę kwoty 206.666,14 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że rozważeniu podlegały dwie kwestie, a mianowicie zarzut spełnienia świadczenia przez (...) S.A. we W. na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. oraz nieważność przejęcia długu w ramach umowy konsorcjum.

Pierwsza z powyższych okoliczności nie została w sprawie udowodniona. Sąd Okręgowy oddalił jednocześnie zgłoszony przez pozwanego wniosek dowodowy o zobowiązanie powodowych spółek do przedłożenia do akt dokumentów i umów, obrazujących wzajemne przepływy finansowe za lata 2012-2015, uznając, że dowodzenie w tym względzie było bezprzedmiotowe. Sąd pierwszej instancji wyjaśnił przy tym, że fakt dokonania ewentualnych rozliczeń pomiędzy powodowymi spółkami nie miał znaczenia, wobec powszechnie obowiązującej zasady dotrzymywania umów, a ponadto uznał, że oddalenie powództwa w sprawie doprowadziłoby do sytuacji, w której pozwany szpital otrzymałby za darmo leki o wartości 206 666,14 zł. W ocenie Sądu pierwszej instancji w sprawie nie znajdował zastosowania art. 356 § 2 k.c., gdyż działanie (...) S.A. należało pochytywać nie jako spełnienie świadczenia za dłużnika, a jedynie realizację zobowiązania, wynikającą z umowy konsorcjum (tak wyrok Sądu Najwyższego z 09 grudnia 2010 r., IV CSK 239/10).

Sąd Okręgowy wskazał też, że ewentualny przelew wierzytelności nie mógł rodzić żadnych skutków prawnych wobec osób trzecich, w tym wobec pozwanego szpitala. Wskazał, że z ustaleń sprawy wynika, iż (...) S.A. nie uczestniczyła w wykonaniu zamówienia publicznego na rzecz pozwanego, a jej rola, zgodnie z umową konsorcjum z 11 lutego 2014 r., sprowadziła się wyłącznie do prowadzenia monitoringu zadłużenia szpitala i windykacji należności.

W ocenie Sądu Okręgowego, zawarcie umowy konsorcjum o takiej treści, w której chodzi jedynie o zabezpieczenie płatności przez kontrahenta, przeczy istocie konsorcjum oraz wykracza poza określoną w art. 353¹ k.c. zasadę swobody kształtowania stosunku zobowiązaniowego. Sąd Okręgowy, powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego wskazał, że nie jest dopuszczalne zawarcie umowy konsorcjum, w celu uzyskania uprawnień do wierzytelności należnej z tytułu wykonania świadczeń z tej umowy. Prowadzi to bowiem do faktycznego obrotu wierzytelnościami i narusza obowiązek określony w art. 54 ust. 5. ustawy o działalności leczniczej (tak wyrok Sądu Najwyższego z 02 czerwca 2016 r., I CSK 486/15).

Ponadto według przyjętego w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądu, zmianę wierzyciela w rozumieniu przepisu art. 54 ust. 5. ustawy o działalności leczniczej należy ujmować szeroko tj. w odniesieniu do sytuacji, w których do takiej zmiany dochodzi zarówno pośrednio, jak i bezpośrednio, w tym poprzez umowę konsorcjum (tak wyrok Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2016 r., II CSK 186/15). Uwzględniając powyższe, Sąd Okręgowy oddalił powództwo (...) S.A., która w niniejszej sprawie nie miała legitymacji czynnej natomiast za zasadne uznał powództwo (...) Sp. z o.o., bowiem spółka ta wywiązała się ze swoich zobowiązań, dostarczyła towary objęte załączonymi do akt fakturami i nie otrzymała za nie wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy zasądził także odsetki ustawowe od należności głównej zgodnie z art. 481 k.c.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. Jednocześnie nie znalazł podstaw do zastosowania w sprawie określonej w art. 102 k.p.c. zasady.

Apelację od powyższego wyroku wniosły obie strony.

Powódki zaskarżyły wyrok: w punkcie 1 wyroku, tj. w zakresie w jakim nie zasądzono wykazanych w tymże punkcie roszczeń od pozwanego solidarnie na rzecz powódek, w punkcie 2 wyroku, tj. w zakresie w jakim oddalono powództwo w stosunku do (...) S.A. we W., oraz w punkcie 4, tj. w zakresie w jakim obciążono (...) S.A. we W. kosztami procesu.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono

1. naruszenie prawa procesowego, a mianowicie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i stanem faktycznym, polegających na przyjęciu, że (...) S.A. nie uczestniczyła w wykonywaniu zamówienia publicznego na rzecz pozwanego;

b) art. 299 k.p.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c., poprzez pominięcie dowodu z przesłuchania powódek i dokonanie wykładni zawartej pomiędzy powódkami umowy konsorcjum, w tym celu jej zawarcia przez powódki, w chwili, kiedy materiał dowodowy zebrany w sprawie nie pozwalał na ustalenie celu umowy konsorcjum pomiędzy powódkami w sposób dokonany przez sąd I instancji, zwłaszcza, kiedy powódki jednogłośnie zaprzeczały takiemu celowi;

2. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej, poprzez stwierdzenie, iż w rozpatrywanych w sprawie okolicznościach faktycznych, umowa konsorcjum zawarta pomiędzy powódkami wypełnia dyspozycje wskazanego przepisu, tj. jest czynnością prawną mającą na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, a tym samym, iż jest nieważna;

b) art. 23 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, iż zawarcie umowy konsorcjum, w której chodzi o zabezpieczenie finansowe współkontrahenta przeczy istocie konsorcjum, a także nie jest dopuszczalne zawarcie umowy konsorcjum, w celu uzyskania uprawnień do wierzytelności należnej z tytułu wykonania świadczeń z tej umowy;

c) art. 3531 k.c. poprzez przyjęcie, iż zawarcie umowy konsorcjum, w której chodzi o zabezpieczenie finansowe współkontrahenta przeczy istocie konsorcjum oraz wykracza poza zasadę swobody kształtowania stosunku zobowiązaniowego.

W oparciu o powyższe zarzuty strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w punktach 1 i 2 poprzez zasądzenie roszczeń, jak w punkcie 2 od pozwanego solidarnie na rzecz powódek oraz zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 4 poprzez zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powódek kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powódki wniosły nadto o zasądzenie od pozwanego solidarnie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany zaskarżył wyrok w części zasądzającej na rzecz (...) Sp. z o.o. kwotę 206 666,14 zł (punkt 1) oraz rozstrzygnięcie o kosztach procesu (punkt 3).

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

I. naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. polegające na niedopełnieniu przez Sąd pierwszej instancji obowiązku pełnego, rzetelnego i wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności pominięcia przy ocenie tego materiału istotnych okoliczności faktycznych wskazanych w toku postępowania przez stronę pozwaną, gdzie pozwany podnosił szereg merytorycznych i prawnych argumentów wskazujących na fakt, iż - wobec jednoznacznie wskazanego w ustawie (art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej) zakazu dokonywania zmiany wierzyciela:

1) (...) S.A. (jako podmiot profesjonalnie zajmujący się obrotem wierzytelnościami i windykacją) przystąpił do konsorcjum z (...) sp. z o.o. wyłącznie w celu przejęcia wierzytelności i uzyskania tytułu do dochodzenia należności na swoją rzecz (po uprzedniej zapłacie za faktury wystawione szpitalowi przez (...) sp. z o.o.), a nie faktycznego udziału w wykonaniu przedmiotu zamówienia, którego w rzeczywistości nie wykonywał ani w całości, ani w części i tym samym umowa konsorcjum jest obarczona wadą nieważności, co znalazło odzwierciedlenie w wyrokach Sądu Okręgowego w Warszawie IV Wydziału Cywilnego m.in. w sprawach o sygn. akt IV C 559/14, IV C 1157/14, IV C 37/15 i IV C 420/15;

2) (...) sp. z o.o. (jako wykonawca umów zawartych ze szpitalem) została faktycznie zaspokojona przez (...) S.A., przy czym okoliczności sprawy wskazują, że w ramach postępowania należności dochodzi na swoją rzecz wyspecjalizowany podmiot finansowy jakim jest (...) S.A. co znalazło odzwierciedlenie w wyrokach Sądu Okręgowego w Warszawie IV Wydziału Cywilnego m.in. w sprawach o sygn. akt IV C 559/14, IV C 1157/14, IV C 37/15 i IV C 420/15;

II. naruszenie prawa procesowego, a mianowicie:

1) art. 233 k.p.c., 232 k.p.c., 278 k.p.c. oraz 227 k.p.c. polegające na niezbadaniu przez Sąd pierwszej instancji istotnych okoliczności sprawy i uznaniu dowodzenia w tym zakresie za bezprzedmiotowe, w szczególności w zakresie dotyczącym przepływów finansowych pomiędzy (...) sp. z o.o. oraz (...) S.A., w sytuacji, w której zgłoszone przez pozwanego wnioski dowodowe były istotne z punktu widzenia oceny zasadności powództwa (...) sp. z o.o. wobec faktu zapłaty za zobowiązania szpitala (...) sp. z o.o. przez drugiego z konsorcjantów, czyli (...) S.A.;

2) art. 328 § 2 k.p.c. polegające na tym, iż Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie odniósł się zasadniczo do kwestii braku umocowania (...) sp. z o.o. do działania (zawarcia umowy ze szpitalem) także w imieniu (...) S.A. oraz ograniczył się jedynie do lakonicznego stwierdzenia, iż w niniejszej sprawie nie doszło do obejścia zakazu zmiany wierzyciela, choć spółka (...) S.A. - jako podmiot profesjonalnie zajmujący się obrotem wierzytelnościami - uczestniczył w konsorcjum z bezpośrednim zamiarem przejęcia długu pozwanego, a nie wykonywaniem przedmiotu umowy (przedmiot umowy był realizowany wyłącznie przez (...) sp. z o.o., co wynika także z treści umowy o współpracy w ramach konsorcjów i innych dokumentów) oraz dokonania zapłaty na rzecz (...) sp. z o.o. za faktury wystawione przez ten podmiot szpitalowi z zamiarem spełnienia świadczenia za pozwanego;

3) art. 227 k.p.c. w zw. z art. 258 § 1 k.p.c. polegające na oddaleniu wniosków dowodowych strony pozwanej na okoliczność m.in. tzw. lustracji finansowej dotyczącej stosunków gospodarczych pomiędzy (...) sp. z o.o. i (...) S.A., w sytuacji, w której przeprowadzenie tych dowodów ma kluczowe znaczenie dla ustalenia w sprawie prawdy obiektywnej, w szczególności wykazania powiązań gospodarczych i przepływów finansowych pomiędzy tymi podmiotami oraz w konsekwencji ostatecznego potwierdzenia, czy (...) S.A. dokonała spłaty należności objętej postępowaniem na rzecz (...) sp. z o.o. i tym samym, jaki był rzeczywisty cel i zamiar zawarcia umowy konsorcjum, co ma znaczenie dla ważności tej umowy (także w kontekście spełnienia przez (...) S.A. względem (...) sp. z o.o. świadczenia objętego powództwem za szpital z zamiarem zapłaty za pozwanego;

III. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

1) art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie

2) art. 3531 k.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię, w sytuacji gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż uczestnictwo (...) S.A. w konsorcjum było nakierowane od początku wyłącznie na osiągnięcie skutku w postaci przejęcia długu (bez względu na to, czy dług w dacie zawarcia umowy konsorcjum istniał, czy też miał charakter przyszły), a nie wykonywanie przedmiotu umowy; w rzeczywistości mamy do czynienia z faktycznym nabyciem wierzytelności w sytuacji, w której przedmiot umowy był wykonywany wyłącznie przez (...) sp. z o.o. i zapłatą należności objętej pozwem przez (...) S.A. na rzecz (...) sp. z o.o. z zamiarem spełnienia świadczenia za pozwanego szpital;

3) art. 58 § 1 i 2 k.c. oraz art. 83 § 1 k.c. poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, w której (...) S.A., mając pełną świadomość ograniczeń w dokonywaniu przeniesienia wierzytelności, przystąpiło do konsorcjum z (...) sp. z o.o. w celu obejścia prawa i osiągnięcia skutku tożsamego z takim przeniesieniem (bez względu na to, czy zobowiązanie w dacie zawarcia umowy konsorcjum istniało, czy miało charakter przyszły), przy czym (...) S.A., jako podmiot zajmujący się m.in. obrotem wierzytelnościami szpitalnymi, miał pełną i kompletną wiedzę na temat obowiązujących ograniczeń ustawowych;

4) art. 876 § 1 k.c. oraz art. 518 § 1 k.c. poprzez ich niezastosowanie, w sytuacji w której działania (...) S.A. i (...) sp. z o.o. polegające na zawarciu umowy konsorcjum (wobec ograniczeń dotyczących przenoszenia wierzytelności) były nakierowane na osiągnięcie skutku tożsamego z przelewem wierzytelności i tym samym wcześniejszą spłatą zobowiązań szpitala wobec (...) sp. z o.o. przez (...) S.A., przy czym charakter umowy konsorcjum nie pozostawia wątpliwości, że jej celem jest umożliwienie (...) S.A. dochodzenia należności, wcześniej należność na rzecz faktycznego wykonawcy umowy z pozwanym (...) sp. z o.o.) została uregulowana przez (...) S.A.;

5) art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej oraz 53 ust. 6 ustawy o ZOZ poprzez błędną wykładnię tych przepisów w sytuacji, w której dokonanie jakiegokolwiek czynności polegającej na spłacie wierzytelności skutkuje faktyczną zmianą wierzyciela jako podmiotu uprawnionego i tym samym wymaga ustawowo uzyskania zgody organu założycielskiego pozwanego, co w niniejszej sprawie nie zostało dokonane, przy czym (...) S.A. nie było stroną umowy zawartej ze szpitalem oraz dokonało zapłaty należności objętych pozwem a rzecz (...) sp. z o.o. z zamiarem spełnienia świadczenia za szpital;

6) art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej oraz 53 ust. 6 ustawy ZOZ poprzez ich błędną wykładnię w sytuacji, w której przystąpienie (...) S.A. do konsorcjum miało na celu nie wspólne wykonanie przedmiotu umowy ze szpitalem, ale wyłącznie przejęcie długu szpitalnego z ominięciem wskazanych przepisów, przy czym bez znaczenia jest fakt, czy zobowiązanie (dług) w dacie zawarcia umowy konsorcjum istniało, czy miało charakter przyszły - każda tego typu czynność wymaga bowiem zgody organu założycielskiego szpitala, czego (...) S.A. nie uzyskało oraz dokonało zapłaty na rzecz (...) sp. z o.o. należności objętych pozwem za szpital i tym samym zobowiązanie między szpitalem i (...) sp. z o.o. wygasło;

7) art. 95 § 1 i 2 k.c. oraz art. 96 k.c. poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, w której Sąd pierwszej instancji przyjął, że stroną umowy ze szpitalem od samego początku było konsorcjum składające się ze spółek (...) sp. z o.o. i (...) S.A., podczas gdy stroną umowy była wyłącznie (...) sp. z o.o., z uwagi na fakt, iż umowa konsorcjum zawarta pomiędzy tymi podmiotami jest nieważna, a poza tym nie jest prawnie skuteczne udzielenie pełnomocnictwa „konsorcjum” (w znaczeniu prawnym „konsorcjum” nie jest podmiotem i tym samym nie można udzielić pełnomocnictwa bytowi prawnie nieistniejącemu), a ponadto (...) S.A. zapłaciło na rzecz (...) sp. z o.o. należności objęte przedmiotem postępowania i tym samym zobowiązanie między szpitalem i (...) sp. z o.o. wygasło;

8) art. 356 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której (...) S.A., dokonując spłaty zobowiązania pozwanego objętego przedmiotem postępowania na rzecz spółki (...) (faktycznego wykonawcy umowy zawartej ze szpitalem), działała za dłużnika, co skutkowało z jednej strony wygaśnięciem zobowiązania szpitala względem (...) sp. z o.o., a z drugiej nieważnością umowy konsorcjum jako zawartej nie w celu wspólnego wykonywania przedmiotu umowy, ale uzyskania przez (...) S.A. należności zapłaconej wcześniej (...) sp. z o.o.:

VI. naruszenie art. 102 k.p.c. oraz art. 98 § 1 k.p.c. polegające na nieuwzględnieniu wniosku pozwanego o odstąpienie od obciążania pozwanego w całości kosztami procesu;

VII. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego wyroku, który miał wpływ na treść tego orzeczenia, w sytuacji gdy w rzeczywistości (...) sp. z o.o. i (...) S.A., jako podmioty profesjonalne zawierając umowę konsorcjum, miały świadomość ograniczeń w zakresie dotyczącym przenoszenia wierzytelności, a celem przystąpienia (...) S.A. do konsorcjum było osiągnięcie skutku tożsamego z przeniesieniem wierzytelności (wobec wcześniejszego spełnienia świadczenia za pozwanego szpitala przez (...) S.A. na rzecz (...) sp. z o.o.) i na ten cel były nakierowane działania stron umowy konsorcjum, co powoduje nieważność tej umowy;

VIII. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż brak jest przesłanek szczególnych do odstąpienia od obciążania pozwanego w całości kosztami procesu, podczas gdy okoliczności sprawy nie uzasadniają tego stanowiska.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz odstąpienie od obciążania pozwanego procesu na rzecz (...) sp. z o.o., względnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części (punkt 1) i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji wraz z pozostawieniem temu Sądowi kwestii rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Pozwany wniósł także o zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, za obie instancje.

Każda ze stron wniosła o oddalenie apelacji drugiej strony i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje wywiedzione przez powódkę (...) S.A. we W. oraz pozwanego Szpital (...) były bezzasadne, a podniesione w nich zarzuty nietrafne, natomiast apelacja powódki (...) sp. z o.o. podlegała odrzuceniu.

Należy zwrócić uwagę, że zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy uwzględnił w całości powództwo (...) sp. z o.o., oddalając powództwo w stosunku do (...) S.A.. Wobec powyższego, spółka (...) sp. z o.o., domagając się zmiany wyroku poprzez zasądzenie całej kwoty solidarnie na rzecz obu powodowych spółek, w istocie zmierzała do uzyskania niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, co przesądza o braku po jej stronie interesu prawnego w zaskarżeniu wyroku Sądu Okręgowego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest natomiast pogląd uzależniający uprawnienie do wniesienia środka odwoławczego od istnienia gravamen, rozumianego jako pokrzywdzenie strony orzeczeniem sądu niższej instancji. Pokrzywdzenie może polegać na całkowitym bądź częściowym nieuwzględnieniu żądań strony i uwidaczniać się poprzez porównanie twierdzeń strony o przysługujących jej prawach z rozstrzygnięciem o tych prawach zawartym w orzeczeniu (zob. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97, OSNC 1997, nr 11, poz. 166; zob. także postanowienie SN z dnia 5 września 1997 r., III CKN 152/97, LEX nr 50615; postanowienie SN z dnia 23 marca 2006 r., II CZ 22/06, LEX nr 196615, utożsamiające gravamen z interesem w zaskarżeniu orzeczenia; podobnie wyrok SN z dnia 8 grudnia 2009 r., I UK 195/09, LEX nr 577812, zgodnie z którym „przesłanką zaskarżenia orzeczenia w postępowaniu cywilnym jest istnienie interesu prawnego w zaskarżeniu, określanego mianem gravamen, a ten oznacza pokrzywdzenie polegające na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem a sentencją orzeczenia, wynikającej z porównania zakresu żądania i treści rozstrzygnięcia”). Należy zwrócić uwagę, że ustawodawca wprowadził *expressis verbis* w art. 168 § 2 k.p.c. gravamen (ujemne skutki procesowe dla strony) jako przesłankę dopuszczalności wniosku o przywrócenie terminu, co może być wskazówką przy wykładni przepisów o apelacji, niezawierających analogicznego unormowania.

Odnosząc się z kolei do zarzutów apelacyjnych i podniesionego w obu apelacjach zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., należy wskazać, że sprowadzał się on do kwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy, a w przypadku apelacji pozwanego, także oceny prawnej roszczenia. W świetle powyższego trzeba przypomnieć, że ukształtowane na tym tle orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych wyraźnie wskazuje, że przepis art. 233 § 1 k.p.c. dotyczy tylko oceny dowodów, a jego naruszenie może polegać na dokonaniu przez sąd oceny dowodów z uchybieniem zasad w nim określonych, tj. reguł logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów. Prawidłowe postawienie takiego zarzutu wymaga zatem wskazania konkretnego dowodu przeprowadzonego w sprawie, którego zarzut ten dotyczy i podania, w czym skarżący upatruje wadliwej jego oceny. Przepis ten nie dotyczy zaś poczynionych ustaleń faktycznych czy wyprowadzonych z materiału dowodowego wniosków. Tym samym zarzuty skarżących co do naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. są całkowicie chybione, zaś Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, który oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w żadnej mierze nie naruszył art. 233 k.p.c..

Nie stanowiło uchybienia pominięcie przez Sąd Okręgowy dowodu z zeznań strony powodowej bowiem art. 299 k.p.c. przewiduje dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron w sytuacji, gdy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego pozostały jeszcze niewyjaśnione okoliczności faktyczne. Po pierwsze więc w okolicznościach niniejszej sprawy nie zachodziła konieczność przeprowadzenia tego dowodu, wobec zgromadzonego już materiału dowodowego, obejmującego zawarte umowy oraz faktury VAT, które stały się podstawą dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia o zapłatę. Celu takiego nie uzasadniała także wykładnia umowy konsorcjum, ponieważ jej treść i zakres wynikających z niej obowiązków nie były przedmiotem odmiennej interpretacji na płaszczyźnie obowiązków stron umowy konsorcjum. Zapisy umów były jasne i precyzyjne, przy czym nie budziło wątpliwości, iż umowę konsorcjum z dnia 11 lutego 2014r. należy odczytywać łącznie z umową z dnia 29 sierpnia 2013r. (k 209), która miała charakter ramowy. Potrzeby przeprowadzenia tego dowodu nie dostrzegały także strony na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro reprezentujący je profesjonalni pełnomocnicy nie wnosili o przesłuchanie członków zarządu obu powodowych spółek. Tym samym wywiedzione zarzuty nie są trafne.

Sąd Apelacyjny podziela także pogląd Sądu Okręgowego, odnośnie nieprzydatności dowodów z dokumentów finansowych zgłaszanych przez pozwanego na okoliczność zilustrowania przepływów finansowych pomiędzy powódkami. Podobnie rzecz ma się z dowodem z zeznań świadka K. M. zgłoszonym na okoliczność relacji między stronami i pozornego charakteru umów. Tak sformułowana teza dowodowa nie dość, że była zbyt ogólna, to w części w jakiej odnosiła się do badania charakteru umowy, nie dotyczyła w ogóle okoliczności faktycznych lecz oceny prawnej, co nie leży w sferze faktów lecz ocen, a zatem pozostaje poza celem jaki przyświeca przesłuchaniu świadków, którzy z natury rzeczy winni relacjonować swoje spostrzeżenia co do faktów. Dodatkowo należy podnieść, że powyższe wnioski dowodowe nie zostały ponowione w apelacji, jak również brak było wniosku o zbadanie zasadności postanowień dowodowych Sądu Okręgowego w ramach art. 380 k.p.c..

Odnosząc się do zarzutu pozwanego stawianego Sądowi Okręgowemu co do naruszenia art. 258 k.p.c., to należy uznać go za niezrozumiały, skoro chodzi tu o normę prawną adresowaną do strony zgłaszającej dowód z zeznań świadka. Oddalenie wniosku dowodowego możliwe jest natomiast w przypadku uznania, że zgłoszony dowód jest nieprzydatny dla ustalenia okoliczności istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia danej sprawy lub też chodzi o dowód zgłoszony dla wykazania okoliczności, która między stronami sporna nie jest tudzież o wykazanie faktu powszechnie lub urzędowo znanego sądowi (art. 227 k.p.c., 228 k.p.c., 229 k.p.c.). Tym samym Sąd Okręgowy żadnym z wydanych postanowień nie naruszył art. 258 k.p.c.

Przechodząc zaś do zarzutów odnoszących się do naruszenia prawa materialnego należy wskazać, że one także nie są trafne. Sąd Okręgowy słusznie oddalił powództwo popierane przez spółkę (...) S.A. i zasadnie uwzględnił powództwo spółki (...) sp. z o.o. .

Nie budziło wątpliwości, że spółka (...) Sp. z o.o. wywiązała się z wynikającego z umowy z dnia 4 kwietnia 2014r. obowiązku dostarczenia produktów leczniczych dla Szpitala (...), co znalazło potwierdzenie zarówno w niekwestionowanych fakturach VAT, jak również bezspornie pozwany szpital nie dokonał płatności za dostarczone mu w wyniku realizacji powyższej umowy produkty lecznicze.

Stanowisko obu powodowych spółek domagających się solidarnej zapłaty wynagrodzenia na ich rzecz, opierało się na poglądzie, iż zarówno umowa konsorcjum z dnia 11 lutego 2014r., jak i umowa (...) z dnia 4 kwietnia 2014r. są ważne i rodzą zobowiązanie pozwanego względem obu podmiotów (uczestników konsorcjum).

Z kolei pozwany, wnosząc o oddalenie powództwa w całości, uznawał iż umowa konsorcjum, jako naruszająca dyspozycję art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej jest nieważna, zaś umowa dostawy wiąże pozwanego jedynie ze spółką (...) Sp. z o.o., która była podmiotem odpowiedzialnym za jej realizację i uprawnionym do zrealizowania dostaw leków. Po drugie pozwany argumentował, że nie ma on obowiązku świadczenia zapłaty ceny na rzecz (...) sp. z o.o. ponieważ spółka uzyskała już zaspokojenie ze strony (...) S.A. w oparciu o art. 356 § 2 k.c., a zatem zobowiązanie pozwanego wygasło. Po pierwsze trzeba zwrócić uwagę, że powyższe rozumowanie zawiera wewnętrzną sprzeczność, chociażby z tego powodu, że jeżeli umowa konsorcjum był nieważna, to spełnienie wynikającego z niej świadczenia przez (...) S.A. z całą pewnością nie mogłoby spowodować zwolnienia pozwanego z długu. Niezależnie od tego, argumentacja pozwanego jest całkowicie nietrafna, zważywszy że skutek w postaci zwolnienia danego podmiotu z długu powoduje jedynie świadczenie spełnione za tego dłużnika, na poczet danego długu i jako wynikające z czynności kauzalnej, musiałyby opierać się na łączących strony stosunkach prawnych. (...) S.A. nie było zobowiązane świadczyć w miejsce pozwanego w celu zwolnienia go z obowiązku zapłaty ceny za dostarczone pozwanemu leki lecz w ramach łączących obie powodowe spółki relacji gospodarczych, odzwierciedlonych w zawartych między nimi kontraktach. Celem świadczenia przez (...) S.A. było zatem zaspokojenie interesu spółki (...) sp. z o.o. poprzez przekazanie na jej rzecz środków finansowych stanowiących pokrycie dostarczonych na rzecz pozwanego leków, nie zaś zaspokojenie interesu pozwanego, co musiałyby sprowadzać się do powstania po jego stronie przysporzenia odpowiadającego wartości otrzymanych artykułów leczniczych. Tym samym, okoliczność czy pomiędzy powodowymi spółkami doszło do wzajemnych rozliczeń jest z punktu widzenia pozwanego okolicznością irrelevantną. Pozwany zaś

jako podmiot, który zaciągnął określone zobowiązanie, bez wątplenia nadal jest zobowiązany do świadczenia ceny na rzecz sprzedawcy leków.

Na tym tle rodzi się zatem pytanie, który podmiot jest uprawniony do domagania się tej zapłaty od pozwanego. Odnosząc się do stanowisk zaprezentowanych przez strony procesu należy zgodzić się co do tego, że w sprawie podstawowe znaczenie ma wykładnia art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011r. (t.j. Dz.U.2013.217), zgodnie z którym czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Podmiot tworzący wydaje zgodę albo odmawia jej wydania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni. Zgodę wydaje się po zasięgnięciu opinii kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

Na tle powyższego przepisu i rozumienia pojęcia „czynności prawnej mającej na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej”, w judykaturze ukształtowało się już stanowisko co do szerokiego znaczenia tego pojęcia. Chodzi tu zatem nie tylko o umowy bezpośrednio dotyczące zmiany wierzyciela, lecz także te umowy, których skutkiem jest taka zmiana. W wyroku z 3 marca 2017 r., I CSK 255/16, Sąd Najwyższy wskazał, że odnośnie pojęcia „czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej”, użytego w art. 54 ust. 5 u.d.l., a wcześniej - od 22 grudnia 2010 r. – w art. 53 ust. 6 i 7 ustawy z 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (j.t. Dz.U.2007.89 ze zm), utrwalił się pogląd o jego szerokim znaczeniu: objęciu nim nie tylko czynności prawnych bezpośrednio prowadzących do zmiany wierzyciela, lecz wszelkich czynności prawnych, których skutkiem, choćby tylko pośrednim, w łańcuchu wywołanych zdarzeń prawnych, jest zmiana wierzyciela. Podkreśla się, że zamiarem ustawodawcy było, podyktowane względami ochrony zdrowia ograniczenie, powodującego dodatkowe koszty publicznych zakładów opieki zdrowotnej - a nawet zagrażającego ich likwidacją, komercyjnego obrotu wierzytelnościami przysługującymi w stosunku do tych zakładów, czyli innymi słowy ograniczenie handlu tzw. „wierzytelnościami szpitalnymi” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2016 r., III CSK 245/15 i cytowane w nim orzeczenia oraz wyroki Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 2016 r., V CSK 462/15, i 6 maja 2016 r., I CSK 371/15). Z kolei w wyroku z 2 czerwca 2016 r., I CSK 486/15, Sąd Najwyższy wyraził już w samej tezie pogląd (podzielany przez Sąd Apelacyjny rozpoznający niniejszą sprawę), że nie jest dopuszczalne zawarcie umowy konsorcjum nie w celu wspólnej realizacji zobowiązań wynikających z umowy podstawowej, tylko w celu uzyskania uprawnień do wierzytelności należnej z tytułu wykonania świadczeń z tej umowy wyłącznie przez jednego z uczestników konsorcjum. Prowadzi to do faktycznego obrotu wierzytelnościami pod „przykryciem” umowy konsorcjalnej i narusza obowiązek określony w art. 54 ust. 5 u.d.l. Nie można zakładać, iż w powołanym przepisie doszło do wyczerpującego określenia katalogu czynności prawnych, których musi dotyczyć zgoda organu założycielskiego, gdyż zamierzeniem ustawodawcy było wskazanie ogólnie na takie czynności prawne z punktu widzenia ich celu jurystycznego, przewidywanego przez strony, niezależnie od ich dogmatyczno-prawnej konstrukcji oraz typowej dla nich funkcji (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2016 r., II CSK 379/15).

Niewątpliwie właściwa interpretacja charakteru umowy wymaga analizy jej postanowień. Zapisy zawarte w umowie konsorcjum z 11 lutego 2014r. wskazują jednoznacznie, iż zamierzenie gospodarcze z udziałem obu powodowych spółek ujęte w ramy umowy konsorcjum miało wymiar czysto finansowy, w którym spółka (...) S.A. nie uczestniczyła w przygotowaniu oferty przetargowej na dostawę leków, zrzekając się przy tym prawa wglądu do oferty, ani w całości, ani w części nie brała udziału w wykonaniu zamówienia publicznego, zważywszy, że zgodnie z § 4 pkt. 1 i 2 umowy to lider konsorcjum był zobowiązany do należytego wykonania umowy z zamawiającym w zakresie przyjmowania i realizacji zamówień na dostawy towarów będących przedmiotem umowy, a także wszelkich innych czynności za wyjątkiem prowadzenia monitoringu zadłużenia zamawiającego oraz windykacji należności od zamawiającego, które to czynności zostały zastrzeżone dla spółki (...) S.A. jako uczestnika konsorcjum. Powyższe reguły odzwierciedlają także zapisy ramowej umowy o współpracy w ramach konsorcjum zawartej przez strony w dniu 29 sierpnia 2013r. (§ 5- 7), w której strony zastrzegły, że nie stanowi ona zobowiązania do zawiązania konsorcjum, a umowa konsorcjum

będzie przez nie zawierana każdorazowo przed złożeniem wspólnej oferty (§ 2 umowy). Na tym tle trzeba zwrócić uwagę, że do istoty konsorcjum należy współpraca (współdziałanie) jego uczestników, którzy wspólnie realizują umowę podstawową, jaka stała się przyczyną zawierania umowy konsorcjalnej. Ten aspekt między powodowymi spółkami został jednak pominięty w umowie konsorcjum, w której chodziło jedynie o zabezpieczenie płatności za sprzedane produkty, ze wskazaniem jako wierzyciela (...) S.A.. Taka konstrukcja podważa istotę konsorcjum, sprzeczna jest z jego celem, wykraczając tym samym poza ramy swobody umów, wyrażonej w art. 353¹ k.c.. Sąd Apelacyjny w obecnym składzie podziela poglądy judykatury, kwalifikujące umowę konsorcjum zawartą między wierzycielem z umowy o wykonanie określonego świadczenia a podmiotem nie współrealizującym tego świadczenia, a jedynie uzyskującym prawo do wynagrodzenia należnego od publicznego zakładu opieki zdrowotnej, jako czynność prawną, z której może wynikać zmiana wierzyciela w rozumieniu art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej. Powyższy pogląd był już wyrażany przez Sąd Apelacyjny w Warszawie we wcześniejszych orzeczeniach, np. wyroku z dnia 07 kwietnia 2017r. VI ACa 82/16 LEX nr 2376952, wyroku z dnia 26 kwietnia 2017r. VI ACa 91/16 LEX nr 2393439, wyroku z dnia 19 czerwca 2017 r. VI ACa 225/16 oraz wyroku z dnia 19 grudnia 2017r. V ACa 977/17.

Jak stanowi art. 54 ust. 6 ustawy o działalności leczniczej czynność prawna dokonana z naruszeniem ust 2-5 jest nieważna. Chodzi tu o bezwzględną nieważność ze skutkiem ex tunc. Sankcja określona w ust. 6 potwierdza bezwzględny charakter normy zawartej w ustępach 2-5 bez potrzeby odwoływania się do art. 58 ust. 1 k.c.. Przyjęcie tego poglądu nie oznacza jednak uznania umowy dostawy za nieważną, jak życzyłaby sobie tego strona pozwana lecz sankcja nieważności obejmuje jedynie skutek objęty hipotezą art. 54 ust. 5 ustawy, który wynika z § 4 umowy konsorcjum z 11 lutego 2014r. i przekłada się na powstanie obowiązku zapłaty wynagrodzenia z umowy dostawy na rzecz podmiotu finansującego. Nie ma bowiem wystarczających podstaw do uznania za nieważne także pozostałych zapisów umowy dostawy, która stanowi źródło określenia wzajemnych praw i obowiązków pozwanego Szpitala (...) Sp. z o.o.. Wszakże nie chodzi o sprzeczność z art. 54 ustawy zapisów umowy dostawy, której przedmiotem jest dostawa za wynagrodzeniem określonej ilości produktów leczniczych lecz umowy konsorcjum, która stwarzając pozory zgodności z prawem, w istocie zmierza do jego obejścia. W konsekwencji, za nieważne należy uznać te tylko postanowienia umowy dostawy, które prowadzą do nabycia wierzytelności przez podmiot nie będący rzeczywistym wykonawcą usług, a jedynie finansowo zabezpieczający realizację umowy, stosownie do treści art. 58 § 3 k.c.. Pozwana zgodnie z zasadą pacta sunt servanda jest jednak w dalszym ciągu zobowiązana do uiszczenia na rzecz (...) sp. z o.o. należności za dostarczone jej leki, a wobec opóźnienia w zapłacie, także należnych z tego tytułu odsetek za opóźnienie od poszczególnych kwot, w terminach wynikających z dat wymagalności określonych w treści przedłożonych do akt spraw faktur VAT.

Na marginesie należy wskazać, że gdyby umowę dostawy uznać za nieważną w całości, to obowiązek zapłaty przez pozwanego na rzecz (...) Sp. z o.o. byłby aktualny jednakże w oparciu o przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Reasumując, zaskarżony wyrok jako odpowiadający prawu winien się ostać, zaś apelacje powódki (...) S.A. i pozwanego Szpitala (...), jako bezzasadne podlegały oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c..

O kosztach procesu rozstrzygnięto zgodnie z art. 100 k.p.c.

Katarzyna Jakubowska-Pogorzelska Roman Dzięczek Katarzyna Polańska-Farion